

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15020911	CPI Plurilingüe de Vedra	Vedra	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Lingua castelá e literatura	1º ESO	3	105

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	8
4.1. Concrecións metodolóxicas	31
4.2. Materiais e recursos didácticos	32
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	33
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	33
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	34
6. Medidas de atención á diversidade	34
7.1. Concreción dos elementos transversais	36
7.2. Actividades complementarias	37
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	38
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	38
9. Outros apartados	39

1. Introducción

Esta programación didáctica elabórase ao abeiro do seguinte marco legislativo:

- DECRETO 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Artigos 15 e 19 do Decreto 7/1999, do 7 de xaneiro, polo que se implantan e regulan os centros públicos integrados de ensinanza non universitarias (DOG 26-01-99)
- ORDE do 3 de maio de 2023 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2023/24.

O contexto no que se insire o proceso de ensino-aprendizaxe é o do CPI de Vedra, un centro escolar que imparte ensinanzas de Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria.

Ao CPI de Vedra acoden maioritariamente rapaces e rapazas procedentes do concello homónimo, así como da parroquia de Lestedo do veciño concello de Boqueixón. Trátase, por tanto, de alumnado rural, aínda que próximo ao núcleo urbano de Santiago de Compostela. O nivel sociocultural de procedencia das e dos estudantes é cada ano máis variado, se ben nos últimos anos destacáronse dificultades económicas nalgunhas familias, que derivan en dificultades de acceso a medios de difusión cultural e educativa.

Desde a perspectiva da nosa área de Lingua e Literatura Castelá, temos que destacar a predominancia do galego nos usos lingüísticos do alumnado, polo que a aprendizaxe da Lingua Castelá debe ser entendida como a dun idioma de contacto, segunda lingua da meirande parte do alumnado de ESO

No tocante a 1º ESO, este ano existen dous grupos conformados por 27 (1º ESO A) e 26 estudantes (1º ESO B). Dado o elevado número de alumnos por aula e co obxectivo de proporcionar ao alumnado unha atención o máis individualizada posible, levarase a cabo un desdobre nas materias do bloque das linguas (Lingua Castelá e Literatura, Lingua Galega e Literatura e Lingua Estranxeira: Inglés) resultando un total de tres grupos conformados por 19, 18 e 16 alumnos respectivamente.

Todo o alumnado, grazas á implantación do programa E-Dixgal, dispón de equipos informáticos individuais que permitirán o desenvolvemento das sesións nun entorno virtual de aprendizaxe (no noso caso empregaremos principalmente o que ofrece a plataforma E-Dixgal). Dado que hai unha porcentaxe significativa de alumnado con problemas de conexión a internet na súa casa, a meirande parte das tarefas serán realizadas durante o tempo das sesións en aula.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Describir e apreciar a diversidade lingüística do mundo a partir do recoñecemento das linguas do alumnado e da realidade plurilingüe e pluricultural de España, analizando a orixe e o desenvolvemento sociohistórico das súas linguas e as características das principais variedades dialectais do español, para favorecer a reflexión interlingüística, combater os estereotipos e prexuízos lingüísticos e valorar esta diversidade como fonte de riqueza cultural.	1-5	2-3				1-2		1-3
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais recollendo o sentido xeral e a información máis relevante, identificando o punto de vista e a intención do emisor e valorando a súa fiabilidade, a súa forma e o seu contido, para construír coñecemento, formarse unha opinión e ampliar as posibilidades de gozo e de lecer.	2	2	1	2-3	4	3		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia e fluidez e co rexistro adecuado atendendo ás convencións propias dos diferentes xéneros discursivos e participar en interaccións orais cunha actitude cooperativa e respectuosa, tanto para construír coñecemento e establecer vínculos persoais coma para intervir de maneira activa e informada en diferentes contextos sociais.	1-3-5	2	1	2-3		2	1	
OBX4 - Comprender, interpretar e valorar textos escritos, con sentido crítico e diferentes propósitos de lectura, recoñecendo o sentido global e as ideas principais e secundarias, identificando a intención do emisor, reflexionando sobre o contido e a forma e avaliando a súa calidade e fiabilidade para dar resposta a necesidades e intereses comunicativos diversos e para construír coñecemento.	2-3-5	2	4	1	4	3		
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais coherentes, cohesionados, adecuados e correctos atendendo ás convencións propias do xénero discursivo elixido, para construír coñecemento e para dar resposta de maneira informada, eficaz e creativa a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	5	2		
OBX6 - Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes de maneira progresivamente autónoma, avaliando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e evitando os riscos de manipulación e desinformación e integrala e transformala en coñecemento para comunicala desde un punto de vista crítico e persoal e, ao mesmo tempo, respectuoso coa propiedade intelectual.	3			1-2-3-4	4	2	3	
OBX7 - Seleccionar e ler de maneira autónoma obras diversas como fonte de pracer e coñecemento, configurando un itinerario lector que evolucione en canto á diversidade, complexidade e calidade das obras e compartir experiencias de lectura para construír a propia identidade lectora e gozar da dimensión social da lectura.	1-4			3	1			1-2-3
OBX8 - Ler, interpretar e valorar obras ou fragmentos literarios do patrimonio nacional e universal, utilizando unha metalinguaxe específica e mobilizando a experiencia biográfica e os coñecementos literarios e culturais que permiten establecer vínculos entre textos diversos e con outras manifestacións artísticas, para conformar un mapa cultural, ampliar as posibilidades de gozo da literatura e crear textos de intención literaria.	1-4					1		1-2-3-4

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX9 - Mobilizar o coñecemento sobre a estrutura da lingua e os seus usos e reflexionar de maneira progresivamente autónoma sobre as eleccións lingüísticas e discursivas, coa terminoloxía adecuada, para desenvolver a conciencia lingüística, aumentar o repertorio comunicativo e mellorar as destrezas tanto de produción oral e escrita coma de recepción crítica.	1-2	2	1-2		5			
OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, da resolución dialogada dos conflitos e da igualdade de dereitos de todas as persoas, utilizando unha linguaxe non discriminatoria e desterrando os abusos de poder a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz, senón tamén ético e democrático, da linguaxe.	1-5	3		3	3	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	As linguas: dende o ámbito persoal e social ao cultural	Desenvolveranse os contidos do Bloque "As linguas e os seus falantes" e pretende acadar no alumnado o obxectivo 1 da materia. Para iso, realizaranse actividades que pretenden conseguir que o alumnado reflexione sobre a súa biografía lingüística e coñeza e recoñeza a orixe e evolución da lingua castelá e demais linguas romances da península para comprender a causa da orixe da diversidade lingüística do Estado español. Ademais pretenderase que o alumnado detecte e corrixa os prexuízos sociais e lingüísticos sobre as linguas (tanto oficiais como non oficiais) minorizadas; así como tamén interiorice e poña en práctica os valores de respecto sobre a diversidade lingüística da poboación e sobre as súas decisións persoais a respecto de que idioma empregar no contexto social	9	9	X	X	X
2	Escoitar: a base da comunicación	Desenvolveranse os contidos do Bloque "Comunicación: comprensión oral e escrita" relacionados coa oralidade e pretende acadar no alumnado o obxectivo 2 da materia. Para iso, realizaranse actividades	10	11	X	X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
2	Escoitar: a base da comunicación	nas que o alumnado traballará a escoita activa en situacións comunicativas do ámbito escolar (atención a explicacións, visionado de vídeos e seguimento de instrucións; escoita de narracións orais; exposicións orais dos demais estudantes)	10	11	X	X	X
3	Falar, un acto persoal, privado e público. Falar na escola	Desenvolveranse os contidos do Bloque "Comunicación: expresión oral e escrita" relacionados coa oralidade e pretende acadar no alumnado o obxectivo 3 da materia. Para iso, reflexionarase sobre cando e como falar en diferentes contextos (poñendo especial énfase nas situacións de aula e do contexto académico). O alumnado deberá poñer en práctica esas reflexións para producir textos orais no ámbito da conversa oral espontánea na aula e para producir textos orais planificados sobre temas vistos na aula ou relacionados con outros contidos da materia (en especial, falar sobre as lecturas). Neste tipo de actividades porase especial énfase na necesidade da planificación e na importancia de ensaiar, así como valorar que o éxito das exposicións se fundamentan no seguimento dun guión previamente establecido	10	12	X	X	X
4	A lectura, o espello da vida e da información	Desenvolveranse os contidos do Bloque "Comunicación: comprensión oral e escrita" relacionados coa escrita e pretende acadar no alumnado o obxectivo 4 da materia. Para iso, realizaranse actividades nas que o alumnado traballará traballar o hábito lector e activar os procesos cognitivos que aseguran unha comprensión lectora exitosa antes (motivación, activación de coñecementos previos, predición), durante (regulación da comprensión e identificación de erros que dificulten a comprensión) e despois (recordar a información esencial, interpretar o sentido e valorar a forma e o contido do texto). Faranse actividades de lectura con diversos xéneros textuais nos que se implementarán métodos diversos (ofrecer modelos de como ler, lectura compartida e emprego de listaxes de autocontrol)	10	10	X	X	X
5	Escribir, a chave para xestionar o pensamento	Desenvolveranse os contidos do Bloque "Comunicación: expresión oral e escrita" relacionados coa escrita e pretende acadar no alumnado o obxectivo 5 da materia. Para iso, realizaranse actividades nas que o alumnado comprenderá a importancia das diversas fases de redacción (selección de datos, organización e planificación,	12	12	X	X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
5	Escribir, a chave para xestionar o pensamento	redacción e revisión). Neste contido a carga procesual será clave e incidirase nos momentos menos visibles (planificación e elaboración de esquemas; e revisión)	12	12	X	X	X
6	Ler: para que e por que	Desenvolveranse os contidos do Bloque "Comunicación: comprensión oral e escrita" relacionados coa escrita e pretende acadar no alumnado o obxectivo 6 da materia. Para iso, realizaranse actividades nas que o alumnado aprenderá a detectar como diversas fontes de información poden aportar datos distintos e, incluso, contraditorios, co obxectivo de fornecerneles a espírito crítico da lectura. Ademais tratarase de espertar no alumnado a capacidade de detectar a base ideolóxica das mensaxes e recoñecer o perigo dos bulos e da manipulación informativa (consciente ou inconsciente)	10	10	X	X	X
7	O pracer de ler porque si	Desenvolveranse os contidos do Bloque "Educación literaria" relacionados coa lectura autónoma atendendo ao obxectivo 7 da materia. O alumnado lera de forma autónoma ata dúas obras por trimestre a escoller entre unha listaxe ampla (máis de 100 títulos). As actividades que deberá realizar no proceso buscarán que identifique os seus gustos lectores, que saiban anticipar cales obras se poden axustar a ditos intereses e reflexionar sobre o que esa obra aporta ao seu caudal cultural e persoal a través da realización de diferentes tarefas de análise e reflexión do sentido da obra. Tamén se pretenderá que o alumnado saiba conectar a ficción lida coas experiencias persoais, sociais e culturais previas.	10	10	X	X	X
8	Abrindo as portas da biblioteca	Desenvolveranse os contidos do Bloque "Educación literaria" relacionados coa lectura guiada e co obxectivo 8 da materia. Realizaranse diversas actividades de lectura onde se porá o foco sobre as técnicas de produción literaria e a linguaxe literaria como un modo singular de comunicación. Neste curso atenderase con especial atención aos aspectos relacionados cos xéneros literarios e as súas singularidades na súa construción que afectan ao modo en que deben ser lidas	10	10	X	X	X
9	A lingua como código	Desenvolveranse os contidos do Bloque "Reflexión sobre a lingua". Nas activades que se realicen na aula buscarase en todo momento conectar o saber sobre a estrutura da lingua coa relación que estes teñen para facilitar o desenvolvemento das	10	12	X	X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
9	A lingua como código	destrezas comunicativas pasivas e activas, tanto orais como escritas. Así, os contidos do xénero e número do grupo nominal e do tempo, modo e aspecto do grupo verbal servirán como mecanismo da identificación de erros de expresión así como modos de acceder a outros tipo de contidos presentes na mensaxe que non se presentan nos morfemas léxicos senón nos gramaticais. Outro tanto sucederá coas cuestións de fonética e ortografía e puntuación	10	12	X	X	X
10	A comunicación na sociedade democrática: os valores do respecto e da igualdade	Desenvolveranse contidos presentes nos bloques de comunicación e de lingua e sociedade e buscará mellorar o manexo de cada estudante do obxectivo 10 da materia, que está especialmente ligado á súa vez cos obxectivos 1 a 6. Máis que actividades propias deste bloque, o tratamento desta unidade será transversal ao longo do curso e cada tarefa que se desenvolva servirá para avanzar neste obxectivo.	9	9	X	X	X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	As linguas: dende o ámbito persoal e social ao cultural	9

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer as linguas oficiais de España e as variedades dialectais do español, con atención especial ao galego e ao castelán, identificando as nocións básicas das linguas, tanto de España como as que forman os repertorios lingüísticos do alumnado, e contrastando algúns do seus trazos en manifestacións orais, escritas e multimodais.	Recoñecer as linguas oficiais de España, con atención especial ao galego e ao castelán, identificando as nocións básicas das linguas, tanto de España como as que forman os repertorios lingüísticos do alumnado, e contrastando algúns do seus trazos en manifestacións orais, escritas e multimodais.	PE	100
CA1.2 - Identificar prexuízos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal, a partir da observación da diversidade lingüística da contorna.	Identificar prexuízos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal, a partir da observación da diversidade lingüística da contorna.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos
- Observación da propia biografía lingüística e da diversidade lingüística do centro. As familias lingüísticas e as linguas do mundo. - As linguas de España: orixe, distribución xeográfica e nocións básicas. Diferenzas entre plurilingüismo e diversidade dialectal. - Iniciación á reflexión interlingüística.

UD	Título da UD	Duración
2	Escoitar: a base da comunicación	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os distintos códigos.	Comprender o sentido global, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos	PE	44
CA5.5 - Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e da procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.	Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.		
CA2.2 - Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada	TI	56
CA3.2 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.		
CA4.1 - Participar de xeito activo e adecuado en interaccións orais informais con relación a obras literarias no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado (como actos culturais vinculados co circuíto literario e co lector), mantendo actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación coloquial e cortesía lingüística.	Participar de xeito activo e adecuado en interaccións orais informais con relación a obras literarias no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado, mantendo actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación coloquial e cortesía lingüística.		
CA4.5 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.	Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Recoñecer a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Análise das compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado, distancia social entre os interlocutores, propósitos comunicativos e interpretación de intencións, canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e da análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa. - Interpretación de xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Riscos de información interesada, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e dos elementos paratextuais dos textos icónico-verbais e multimodais. - Procesos de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. - Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Participación en xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de xeito progresivamente autónomo a partir dunha preselección de textos variados que inclúan obras de autoras e autores e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura apoiada en paradigmas. <ul style="list-style-type: none"> - Participación activa en actos culturais vinculados co circuío literario e lector. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación das unidades comunicativas e do contraste entre linguas. <ul style="list-style-type: none"> - Diferenzas relevantes e interseccións entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos. - Aproximación á lingua como sistema e ás súas unidades básicas tendo en conta os diferentes niveis: o son e o sistema de escritura, as palabras (forma e significado) e a súa organización no discurso (orde das palabras, compoñentes das oracións ou conexión entre os significados).

UD	Título da UD	Duración
3	Falar, un acto persoal, privado e público. Falar na escola	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Valorar a forma e o contido de textos orais e multimodais sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada.	PE	60
CA2.8 - Explicar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando unha metalinguaxe específica.	Explicar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor		
CA3.5 - Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelaborala e comunicala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual.	Organizar información e integrala en esquemas propios, reelaborala e comunicala de xeito creativo.		
CA5.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Recoñecer a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		
CA5.5 - Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e da procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.	Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.		
CA3.1 - Realizar narracións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos con fluidez, coherencia, cohesión e co rexistro adecuado en diferentes soportes e utilizando de xeito eficaz recursos verbais e non verbais.	Realizar narracións orais sinxelas con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social e educativo, axustándose ás convencións dos diversos xéneros discursivos con fluidez, coherencia, cohesión e co rexistro adecuado utilizando de xeito eficaz recursos verbais e non verbais.	TI	40
CA3.2 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.		
CA4.1 - Participar de xeito activo e adecuado en interaccións orais informais con relación a obras literarias no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado (como actos culturais vinculados co circuíto literario e co lector), mantendo actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación coloquial e cortesía lingüística.	Participar de xeito activo e adecuado en interaccións orais informais con relación a obras literarias no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado, mantendo actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación coloquial e cortesía lingüística.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Contexto vinculado ás estratexias de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.
- Análise das compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado, distancia social entre os interlocutores, propósitos comunicativos e interpretación de intencións, canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación.
- Xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e da análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
 - Xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa.
- Procesos de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
 - Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante.
 - Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal.
- Recoñecemento dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
- Contexto vinculado ás estratexias de produción de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.
 - Elaboración de textos orais tendo en conta as compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado; distancia social entre os interlocutores; propósitos comunicativos: canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación.
- Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción de textos orais, escritos e multimodais.
 - Creación de secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas e descritivas.
 - Participación en xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa.
- Procesos de produción de textos orais, escritos e multimodais.
 - Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e deixar a palabra. Cooperación coloquial e cortesía lingüística. escoita activa, firmeza no discurso e resolución dialogada dos conflitos.
 - Produción oral formal: planificación e procura de información, creación e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal.
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
 - Uso coherente das formas verbais nos textos. Os tempos de pretérito na narración. Correlación temporal no discurso relatado.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de xeito progresivamente autónomo a partir dunha preselección de textos variados que inclúan obras de autoras e autores e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura apoiada en paradigmas.
 - Participación activa en actos culturais vinculados co circuío literario e lector.
 - Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais.
 - Estratexias para a recomendación das lecturas en soportes variados ou ben oralmente entre iguais.
- Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura xuvenil contemporánea e do patrimonio literario universal, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
 - Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e valoración persoal de obras e fragmentos literarios.
 - Lectura expresiva, dramatización e recitación dos textos, conforme aos procesos de comprensión, apropiación e oralidade implicados.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación das unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Diferenzas relevantes e interseccións entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos. - Aproximación á lingua como sistema e ás súas unidades básicas tendo en conta os diferentes niveis: o son e o sistema de escritura, as palabras (forma e significado) e a súa organización no discurso (orde das palabras, compoñentes das oracións ou conexión entre os significados).

UD	Título da UD	Duración
4	A lectura, o espello da vida e da información	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os distintos códigos.	Comprender o sentido global, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos.	PE	90
CA2.3 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias precisas.	Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias precisas.		
CA2.7 - Identificar e reparar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Identificar e reparar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.		
CA3.3 - Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle; redactar borradores e revisalos coa axuda do diálogo entre iguais e instrumentos de consulta e presentar un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle; redactar borradores e revisalos coa axuda de instrumentos de consulta e presentar un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.		
CA3.4 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, segundo os aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, procurando a precisión léxica e a corrección ortográfica e gramatical.	Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, segundo os aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, procurando a precisión léxica e a corrección ortográfica e gramatical.		
CA3.5 - Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelaborala e comunicala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual.	Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelaborala e comunicala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.7 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.		
CA4.2 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos literarios escritos e multimodais sinxelos, respondendo a diferentes propósitos de lectura.	Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos literarios escritos e multimodais sinxelos, respondendo a diferentes propósitos de lectura.		
CA4.3 - Valorar a forma e o contido de textos literarios sinxelos avaliando a súa calidade e a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Valorar a forma e o contido de textos literarios sinxelos avaliando a súa calidade e a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.		
CA5.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, tendo en conta aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, tendo en conta aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con progresiva precisión léxica.		
CA5.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, así como identificar e solucionar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas		
CA5.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Recoñecer a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		
CA5.5 - Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e da procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.	Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.		
CA3.2 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	TI	10

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- Contexto vinculado ás estratexias de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.
- Xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e da análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
 - Comprensión e análise crítica de secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas e descritivas.
- Interpretación de xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Riscos de información interesada, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e dos elementos paratextuais dos textos icónico-verbais e multimodais.
- Procesos de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
 - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica.
- Recoñecemento dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
 - Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
 - Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Contexto vinculado ás estratexias de produción de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.
- Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción de textos orais, escritos e multimodais.
 - Creación de secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas e descritivas.
 - Xéneros discursivos do ámbito social: Produción de textos propios das redes sociais, e dos medios de comunicación. Etiqueta dixital.
- Procesos de produción de textos orais, escritos e multimodais.
 - Produción escrita: planificación, redacción, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de apuntamentos, esquemas, mapas conceptuais, definicións, resumos etc.
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
 - Uso coherente das formas verbais nos textos. Os tempos de pretérito na narración. Correlación temporal no discurso relatado.
 - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
 - Utilización dos signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura xuvenil contemporánea e do patrimonio literario universal, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
 - Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través das conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica.
 - Relación entre os elementos constitutivos do xénero literario e a construción do sentido da obra. Análise básica do valor dos recursos expresivos e dos seus efectos na recepción.
 - Relación e comparación dos textos lidos con outros textos e con outras manifestacións artísticas e culturais en función dos temas, tópicos, estruturas e linguaxes.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación das unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
 - Diferenzas relevantes e interseccións entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Aproximación á lingua como sistema e ás súas unidades básicas tendo en conta os diferentes niveis: o son e o sistema de escritura, as palabras (forma e significado) e a súa organización no discurso (orde das palabras, compoñentes das oracións ou conexión entre os significados). - Relación entre os esquemas semántico e sintáctico da oración simple. Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e co uso da terminoloxía sintáctica necesaria. Orde das palabras e concordancia.

UD	Título da UD	Duración
5	Escribir, a chave para xestionar o pensamento	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar de maneira guiada información procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertenza en función dos obxectivos da lectura.	Localizar, seleccionar e contrastar de maneira guiada información procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertenza en función dos obxectivos da lectura.	PE	95
CA2.8 - Explicar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando unha metalinguaxe específica.	Explicar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		
CA3.3 - Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle; redactar borradores e revisalos coa axuda do diálogo entre iguais e instrumentos de consulta e presentar un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle; redactar borradores e revisalos coa axuda de instrumentos de consulta e presentar un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.		
CA3.5 - Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelaborala e comunicala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual.	Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelaborala e comunicala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual		
CA3.6 - Elaborar traballos de investigación de maneira guiada en diferentes soportes sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social partindo da información seleccionada.	Elaborar traballos de investigación de maneira guiada en diferentes soportes sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social partindo da información seleccionada.		
CA3.7 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.5 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.	Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.		
CA4.6 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e paradigmas, a interpretación das obras lidas partindo da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, consonte a configuración dos xéneros e subxéneros literarios.	Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e paradigmas, a interpretación das obras lidas partindo da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, consonte a configuración dos xéneros e subxéneros literarios.		
CA4.8 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, partindo da lectura de obras ou anacos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, partindo da lectura de obras ou anacos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.		
CA5.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, tendo en conta aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, tendo en conta aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con progresiva precisión léxica.		
CA5.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, así como identificar e solucionar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas		
CA5.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Recoñecer a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		
CA5.5 - Formular xeneralizacións sobres aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e da procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.	Formular xeneralizacións sobres aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.		
CA3.2 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	TI	5

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e da análise crítica de textos orais, escritos e

Contidos

- multimodais.
- Recoñecemento dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
 - Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
 - Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Contexto vinculado ás estratexias de produción de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos.
- Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción de textos orais, escritos e multimodais.
 - Creación de secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas e descritivas.
 - Xéneros discursivos do ámbito social: Produción de textos propios das redes sociais, e dos medios de comunicación. Etiqueta dixital.
- Procesos de produción de textos orais, escritos e multimodais.
 - Produción escrita: planificación, redacción, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de apuntamentos, esquemas, mapas conceptuais, definicións, resumos etc.
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
 - Uso coherente das formas verbais nos textos. Os tempos de pretérito na narración. Correlación temporal no discurso relatado.
 - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
 - Utilización dos signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de xeito progresivamente autónomo a partir dunha preselección de textos variados que inclúan obras de autoras e autores e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura apoiada en paradigmas.
 - Expresión da experiencia lectora co apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
 - Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais.
 - Estratexias para a recomendación das lecturas en soportes variados ou ben oralmente entre iguais.
- Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura xuvenil contemporánea e do patrimonio literario universal, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
 - Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través das conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica.
 - Relación entre os elementos constitutivos do xénero literario e a construción do sentido da obra. Análise básica do valor dos recursos expresivos e dos seus efectos na recepción.
 - Relación e comparación dos textos lidos con outros textos e con outras manifestacións artísticas e culturais en función dos temas, tópicos, estruturas e linguaxes.
 - Creación de textos partindo da apropiación das convencións da linguaxe literaria e consonte a paradigmas dados (imitación, transformación, continuación etc.).
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación das unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
 - Diferenzas relevantes e interseccións entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Aproximación á lingua como sistema e ás súas unidades básicas tendo en conta os diferentes niveis: o son e o sistema de escritura, as palabras (forma e significado) e a súa organización no discurso (orde das palabras, compoñentes das oracións ou conexión entre os significados). - Relación entre os esquemas semántico e sintáctico da oración simple. Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e co uso da terminoloxía sintáctica necesaria. Orde das palabras e concordancia.

UD	Título da UD	Duración
6	Ler: para que e por que	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os distintos códigos.	Comprender o sentido global, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos.	PE	95
CA2.3 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias precisas.	Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias precisas.		
CA2.4 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade, a súa eficacia e a idoneidade da canle utilizada.	Valorar a forma e o contido de textos sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade, a súa eficacia e a idoneidade da canle utilizada.		
CA2.5 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sostible e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información.	Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sostible e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información.		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar de maneira guiada información procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertenza en función dos obxectivos da lectura.	Localizar, seleccionar e contrastar de maneira guiada información procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertenza en función dos obxectivos da lectura.		
CA2.7 - Identificar e reparar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Identificar e reparar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle; redactar borradores e revisalos coa axuda do diálogo entre iguais e instrumentos de consulta e presentar un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle; redactar borradores e revisalos coa axuda de instrumentos de consulta e presentar un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.		
CA3.4 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, segundo os aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, procurando a precisión léxica e a corrección ortográfica e gramatical.	Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, segundo os aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, procurando a precisión léxica e a corrección ortográfica e gramatical.		
CA3.5 - Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelabora e comunicala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual.	Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelabora e comunicala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual		
CA3.7 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas		
CA4.4 - Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades, deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.	Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades, deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.		
CA4.5 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.	Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.		
CA4.6 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e paradigmas, a interpretación das obras lidas partindo da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, consonte a configuración dos xéneros e subxéneros literarios.	Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e paradigmas, a interpretación das obras lidas partindo da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, consonte a configuración dos xéneros e subxéneros literarios.		
CA4.7 - Establecer, de xeito guiado, vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas e culturais en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do alumnado na lectura.	Establecer, de xeito guiado, vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, mostrando a implicación e a resposta persoal do alumnado na lectura.		
CA5.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, tendo en conta aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, tendo en conta aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con progresiva precisión léxica.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.2 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e de respecto aos principios de propiedade intelectual.	- Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira guiada procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e adoptando un punto de vista crítico e de respecto aos principios de propiedade intelectual.		
CA5.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, así como identificar e solucionar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas		
CA3.2 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	TI	5

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e da análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Comprensión e análise crítica de secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas e descritivas. - Procesos de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica. - Recoñecemento dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos do ámbito social: Produción de textos propios das redes sociais, e dos medios de comunicación. Etiqueta dixital. - Procesos de produción de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Produción oral formal: planificación e procura de información, creación e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal. - Produción escrita: planificación, redacción, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de apuntamentos,

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - esquemas, mapas conceptuais, definicións, resumos etc. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de xeito progresivamente autónomo a partir dunha preselección de textos variados que inclúan obras de autoras e autores e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura apoiada en paradigmas. - Toma de conciencia progresiva dos propios gustos e identidade lectora. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuío literario e lector. - Estratexias de toma de conciencia dos propios gustos e identidade lectora. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación das unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

UD	Título da UD	Duración
7	O pracer de ler porque si	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os distintos códigos.	Comprender o sentido global, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos.	PE	95
CA2.3 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias precisas.	Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias precisas.		
CA2.4 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade, a súa eficacia e a idoneidade da canle utilizada.	Valorar a forma e o contido de textos sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade, a súa eficacia e a idoneidade da canle utilizada.		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar de maneira guiada información procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertenza en función dos obxectivos da lectura.	Localizar, seleccionar e contrastar de maneira guiada información procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertenza en función dos obxectivos da lectura.		
CA2.7 - Identificar e reparar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Identificar e reparar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle; redactar borradores e revisalos coa axuda do diálogo entre iguais e instrumentos de consulta e presentar un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle; redactar borradores e revisalos coa axuda de instrumentos de consulta e presentar un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.		
CA3.4 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, segundo os aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, procurando a precisión léxica e a corrección ortográfica e gramatical.	Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, segundo os aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, procurando a precisión léxica e a corrección ortográfica e gramatical.		
CA3.5 - Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelabora e comunicala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual.	Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelabora e comunicala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual		
CA3.7 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas		
CA4.4 - Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades, deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.	Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades, deixando constancia do propio itinerario lector e da experiencia da lectura.		
CA4.5 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.	Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica e lectora.		
CA5.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, así como identificar e solucionar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas		
CA5.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Recoñecer a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		
CA5.5 - Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e da procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.	Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	TI	5

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e da análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Comprensión e análise crítica de secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas e descritivas. - Procesos de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica. - Recoñecemento dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Contexto vinculado ás estratexias de produción de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. <ul style="list-style-type: none"> - Elaboración de textos orais tendo en conta as compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado; distancia social entre os interlocutores; propósitos comunicativos: canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Creación de secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas e descritivas. - Xéneros discursivos do ámbito social: Produción de textos propios das redes sociais, e dos medios de comunicación. Etiqueta dixital. - Procesos de produción de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Produción oral formal: planificación e procura de información, creación e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal. - Produción escrita: planificación, redacción, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de apuntamentos, esquemas, mapas conceptuais, definicións, resumos etc. - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Uso coherente das formas verbais nos textos. Os tempos de pretérito na narración. Correlación temporal no discurso relatado. - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Utilización dos signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de xeito progresivamente autónomo a partir dunha preselección de textos variados que inclúan obras de autoras e autores e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - práctica da lectura apoiada en paradigmas. - Criterios e estratexias para a selección de obras variadas de forma orientada a partir da exploración guiada da biblioteca escolar e pública dispoñible. - Toma de conciencia progresiva dos propios gustos e identidade lectora. - Participación activa en actos culturais vinculados co circuío literario e lector. - Estratexias de toma de conciencia dos propios gustos e identidade lectora. - Expresión da experiencia lectora co apoio de exemplos e utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropriación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación. - Mobilización da experiencia persoal e lectora como forma de establecer vínculos entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais. - Estratexias para a recomendación das lecturas en soportes variados ou ben oralmente entre iguais. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación das unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Aproximación á lingua como sistema e ás súas unidades básicas tendo en conta os diferentes niveis: o son e o sistema de escritura, as palabras (forma e significado) e a súa organización no discurso (orde das palabras, compoñentes das oracións ou conexión entre os significados).

UD	Título da UD	Duración
8	Abrindo as portas da biblioteca	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias precisas.	Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos e multimodais sinxelos de diferentes ámbitos que respondan a diferentes propósitos de lectura, realizando as inferencias precisas.		
CA2.4 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade, a súa eficacia e a idoneidade da canle utilizada.	Valorar a forma e o contido de textos sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade, a súa eficacia e a idoneidade da canle utilizada.		
CA3.3 - Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle; redactar borradores e revisalos coa axuda do diálogo entre iguais e instrumentos de consulta e presentar un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle; redactar borradores e revisalos coa axuda de instrumentos de consulta e presentar un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	PE	95

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, segundo os aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, procurando a precisión léxica e a corrección ortográfica e gramatical.	Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, segundo os aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, procurando a precisión léxica e a corrección ortográfica e gramatical.		
CA3.5 - Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelaborala e comunicala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual.	Organizar a información e integrala en esquemas propios, reelaborala e comunicala de xeito creativo adoptando un punto de vista crítico con relación aos principios de propiedade intelectual		
CA3.7 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas		
CA4.6 - Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e paradigmas, a interpretación das obras lidas partindo da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, consonte a configuración dos xéneros e subxéneros literarios.	Explicar e argumentar, coa axuda de pautas e paradigmas, a interpretación das obras lidas partindo da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra, consonte a configuración dos xéneros e subxéneros literarios.		
CA4.7 - Establecer, de xeito guiado, vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas e culturais en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do alumnado na lectura.	Establecer, de xeito guiado, vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, mostrando a implicación e a resposta persoal do alumnado na lectura.		
CA4.8 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, partindo da lectura de obras ou anacos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, partindo da lectura de obras ou anacos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.		
CA5.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, así como identificar e solucionar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas		
CA5.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Recoñecer a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.5 - Formular xeneralización sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e da procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.	Formular xeneralización sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.		
CA3.2 - Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado de xeito activo e adecuado, con actitudes de escoita activa e empregando estratexias de cooperación conversadora e cortesía lingüística.	TI	5

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto vinculado ás estratexias de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e da análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión e análise crítica de secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas e descritivas. - Procesos de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica. - Recoñecemento dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Contexto vinculado ás estratexias de produción de textos orais, escritos e multimodais de diferentes ámbitos. - Elaboración de textos orais tendo en conta as compoñentes do feito comunicativo: grao de formalidade da situación e carácter público ou privado; distancia social entre os interlocutores; propósitos comunicativos: canle de comunicación e elementos non verbais da comunicación. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción de textos orais, escritos e multimodais. - Creación de secuencias textuais básicas, con especial atención ás narrativas e descritivas. - Procesos de produción de textos orais, escritos e multimodais. - Produción escrita: planificación, redacción, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de apuntamentos, esquemas, mapas conceptuais, definicións, resumos etc. - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Uso coherente das formas verbais nos textos. Os tempos de pretérito na narración. Correlación temporal no discurso relatado. - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.

Contidos

- Utilización dos signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura xuvenil contemporánea e do patrimonio literario universal, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través das conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica.
- Relación entre os elementos constitutivos do xénero literario e a construción do sentido da obra. Análise básica do valor dos recursos expresivos e dos seus efectos na recepción.
- Relación e comparación dos textos lidos con outros textos e con outras manifestacións artísticas e culturais en función dos temas, tópicos, estruturas e linguaxes.
- Expresión pautada, a través de procesos e soportes diversificados, da interpretación e valoración persoal de obras e fragmentos literarios.
- Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do universo literario feminino.
- Lectura expresiva, dramatización e recitación dos textos, conforme aos procesos de comprensión, apropiación e oralidade implicados.
- Creación de textos partindo da apropiación das convencións da linguaxe literaria e consonte a paradigmas dados (imitación, transformación, continuación etc.).
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación das unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Aproximación á lingua como sistema e ás súas unidades básicas tendo en conta os diferentes niveis: o son e o sistema de escritura, as palabras (forma e significado) e a súa organización no discurso (orde das palabras, compoñentes das oracións ou conexión entre os significados).

UD	Título da UD	Duración
9	A lingua como código	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.8 - Explicar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando unha metalinguaxe específica.	Explicar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.	PE	100
CA3.7 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas		
CA5.1 - Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, tendo en conta aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical.	Incorporar procedementos básicos para enriquecer os textos, tendo en conta aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con progresiva precisión léxica.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.3 - Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística e cunha metalinguaxe específica, así como identificar e solucionar algúns problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os textos propios de maneira guiada e facer propostas de mellora argumentado as mudanzas a partir da reflexión metalingüística e interlingüística, consultando de forma progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas		
CA5.4 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e unha metalinguaxe específica.	Recoñecer a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor.		
CA5.5 - Formular xeneralizacións sobres aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e da procura de contraexemplos utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.	Formular xeneralizacións sobres aspectos básicos do funcionamento da lingua partindo da observación, da comparación e da transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses utilizando unha metalinguaxe específica e consultando, de xeito guiado, dicionarios, manuais e gramáticas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e da análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Recoñecemento dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Os signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Procesos de produción de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Produción escrita: planificación, redacción, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de apuntamentos, esquemas, mapas conceptuais, definicións, resumos etc. - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Uso coherente das formas verbais nos textos. Os tempos de pretérito na narración. Correlación temporal no discurso relatado. - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Utilización dos signos básicos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación das unidades comunicativas e do contraste entre linguas. <ul style="list-style-type: none"> - Diferenzas relevantes e interseccións entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos. - Aproximación á lingua como sistema e ás súas unidades básicas tendo en conta os diferentes niveis: o son e o sistema de escritura, as palabras (forma e significado) e a súa organización no discurso (orde das palabras, compoñentes das oracións ou conexión entre os significados).

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Relación entre os esquemas semántico e sintáctico da oración simple. Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e co uso da terminoloxía sintáctica necesaria. Orde das palabras e concordancia. - Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica.

UD	Título da UD	Duración
10	A comunicación na sociedade democrática: os valores do respecto e da igualdade	9

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Identificar e evitar os usos discriminatorios da lingua e a manipulación a través da palabra, a partir da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais que rexen a comunicación entre as persoas.	Identificar e evitar os usos discriminatorios da lingua e a manipulación a través da palabra, a partir da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais que rexen a comunicación entre as persoas.	PE	60
CA2.4 - Valorar a forma e o contido de textos sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade, a súa eficacia e a idoneidade da canle utilizada.	Valorar a forma e o contido de textos sinxelos, avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade, a súa eficacia e a idoneidade da canle utilizada.		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar de maneira guiada información procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e pertenza en función dos obxectivos da lectura.	Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sostible e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información.		
CA2.9 - Identificar os usos discriminatorios da lingua, os abusos de poder a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe partindo da reflexión e mais da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como os elementos non verbais que rexen a comunicación entre as persoas.	Identificar os usos discriminatorios da lingua e os abusos de poder a través da palabra partindo da reflexión e mais da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados.	TI	40
CA2.5 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sostible e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información.	Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sostible e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información.		
CA3.8 - Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos e para a procura de consensos, abarcando tanto o ámbito persoal coma o educativo e o social.	Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos e para a procura de consensos, abarcando tanto o ámbito persoal coma o educativo e o social.		
CA4.1 - Participar de xeito activo e adecuado en interaccións orais informais con relación a obras literarias no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado (como actos culturais vinculados co circuíto literario e co lector), mantendo actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación coloquial e cortesía lingüística.	Participar de xeito activo e adecuado en interaccións orais informais con relación a obras literarias no traballo en equipo e mais en situacións orais formais de carácter dialogado, mantendo actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación coloquial e cortesía lingüística.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos e exploración de formas de evitalos. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da comprensión e da análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos propios do ámbito persoal: a conversa. - Interpretación de xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Riscos de información interesada, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e dos elementos paratextuais dos textos icónico-verbais e multimodais. - Procesos de comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos do ámbito social: Produción de textos propios das redes sociais, e dos medios de comunicación. Etiqueta dixital. - Procesos de produción de textos orais, escritos e multimodais. <ul style="list-style-type: none"> - Interacción oral e escrita de carácter informal: tomar e deixar a palabra. Cooperación coloquial e cortesía lingüística. Escucha activa, firmeza no discurso e resolución dialogada dos conflitos. - Produción oral formal: planificación e procura de información, creación e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de xeito progresivamente autónomo a partir dunha preselección de textos variados que inclúan obras de autoras e autores e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura apoiada en paradigmas. <ul style="list-style-type: none"> - Participación activa en actos culturais vinculados co circuío literario e lector. - Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura xuvenil contemporánea e do patrimonio literario universal, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos. <ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a construción compartida da interpretación das obras a través das conversas literarias, coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica. - Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do universo literario feminino.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Baseándonos nas teorías de aprendizaxe constructivista de Piaget, que expoñen que os novos conceptos cos cales toma contacto un educando se integran nun mapa conceptual previo articulado por unha complexa rede de relacións significativas, defenderemos unha metodoloxía activa-participativa de aprendizaxe por descubrimento que permita aos propios alumnos ser axentes directos do proceso de ensino-aprendizaxe e non, simplemente, meros receptores de contidos. Este carácter consciente da información que se está integrando favorecerá a consecución dunha aprendizaxe significativa e, en consecuencia, valorada nun sentido práctico polos alumnos.

A teoría constructivista baséase no concepto de *¿constructos mentais¿*, no sentido de que a nova información aprendida non se engade á anterior senón que se integra nela, reorganizando a complexa rede de relacións establecidas nos mapas conceptuais básicos iniciais. Esta reestruturación supón a revisión e cuestionamiento das propias ideas previas e a posibilidade de encher baleiros e lagoas conceptuais e tamén de desbotar información

errónea ata ese intre non cuestionada.

A actuación pedagóxica, en consecuencia, partirá dos coñecementos previos do alumnado para lograr desenvolver nel a suficiente capacidade crítica como para recoñecer os seus déficits informativos e assimilar, desta maneira, a información nova.

Esta é unha das bases da técnica da aprendizaxe por medio do descubrimento guiado, consistente en que o profesor se converta nun informador que mova aos alumnos á reflexión sobre os seus propios conceptos relativos a un tema determinado para incidir, desta forma, sobre as necesidades que xurdan ao longo do proceso. Este procedemento esixe unha constante participación activa do educando e tamén unha constante revisión do proceso de ensinanza-aprendizaxe por parte do profesor, observando en que medida se integra correctamente a nova información proporcionada. En todo momento se lle formularán ao alumnos dúbidas, problemas e situacións que esixan para a correcta resolución a necesidade de integración da nova información aos seus esquemas conceptuais, deste xeito, lograrase fixar os novos conceptos por medio da pertinencia derivada do recoñecemento da utilidade e eficacia dos mesmos.

Dado o nivel das capacidades cognitivas dos alumnos, empregárase tamén o método hipotético-deductivo, baseado na exposición de contidos e na posterior aplicación dos mesmos mediante series de actividades.

Por outra parte pódese incidir na consecución da valoración por parte do alumnado da relevancia do coñecemento da lingua e a literatura e da súa función comunicativa e estética, instrumental para a adquisición e difusión de información, coñecementos e a capacidade discursiva, dialogal e divulgativa das propias opinións e conclusións.

Por todo isto, consideramos especialmente útil a posta en funcionamento de actividades prácticas motivadoras moi específicas como as que lles propoñeremos aos alumnos ao longo do curso, orientadas fundamentalmente a que se fagan máis conscientes da importancia dos coñecementos e o desenvolvemento das competencias lingüísticas, así como tamén da valoración de todo tipo de manifestacións artísticas, entre elas a literatura, como obxecto inmediato de traballo dentro da nosa disciplina. Por medio desta estratexia preténdese fomentar a motivación cara a adquisición dos contidos que compoñen o desenvolvemento global da Programación do curso.

Para lograr estes fins, utilizaranse materiais diversos, tanto teóricos como prácticos, elaborados polo equipo docente, presentes na rede ou impresos.

Tentarase recurrir á ludificación ou gamificación para potenciar a motivación na aprendizaxe, a través de técnicas, elementos e dinámicas propias dos xogos e o ocio en actividades non recreativas que deriven no cumprimento de estándares de aprendizaxe propios desta programación.

Por último, tal e como se informa no seguinte apartado desta programación, o profesorado deste departamento leva varios anos apostando polo emprego dos entornos virtuais de aprendizaxe.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ordenador con conexión a internet para cada estudante (E-Dixgal)
Caderno e materiais de escritura (uso complementario)
Obras literarias (para a lectura e comentario, dispoñibles na biblioteca escolar)
Ordenador de profesor, pantalla táctil e proxector
Encerado
Conexión WI-FI das aulas

Para cada curso de cada etapa educativa o equipo docente elaborará os seus propios materiais. Ademais, cóntase tamén con abundante material de reforzo e ampliación: manuais de lectura, ortografía, léxico, gramática, comprensión lectora, comentario de textos. Os manuais poderán ser un método auxiliar máis para a preparación das

diversas Unidades Didácticas. Ao longo do curso intercalarase tamén outros materiais auxiliares diversos, como artigos xornalísticos, fragmentos de obras, poemas, relatos, anuncios publicitarios, fotografías, etc.

Ademais destes recursos educativos, farase uso de todo o equipamento informático físico que dota a Consellería de Educación: Ordenador do profesor e para o alumnado con conexión Wi-Fi, pantalla táctil e proxector. Para o desenvolvemento do día a día na aula empregárase o entorno virtual de aprendizaxe E-DIXGAL para a entrega de materiais e a realización de tarefas.

Destinaranse os soportes analóxicos (fotocopias, folios e cadernos) para aquelas tarefas que non se poidan desenvolver en soporte dixital (realización de anotacións, esquemas, apuntamentos) ou para o alumnado que teña dificultade para desenvolverse con fluidez con diferentes lapelas abertas a un tempo (TDAH, alumnado con dislexia).

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial desenvolverase ao longo do primeiro mes do curso (setembro) por medio da realización dunha proba escrita así como de diferentes tarefas que versarán sobre contidos visto en cursos precedentes e porán o foco nos aspectos relacionados coas competencias comunicativas (ler, escribir, falar, escoitar).

O obxectivo das mesmas será o de detectar dificultades no ensino-aprendizaxe do alumnado en diversas dinámicas de aula e servirán ao alumnado para identificar aqueles aspectos onde posúe grandes posibilidades de éxito, así como aqueles puntos onde precise reforzar ou reenforzar os seus procedementos.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	9	10	10	10	12	10	10	10	10	9
Proba escrita	100	44	60	90	95	95	95	95	100	60
Táboa de indicadores	0	56	40	10	5	5	5	5	0	40

Unidade didáctica	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	100
Proba escrita	84
Táboa de indicadores	16

Criterios de cualificación:

O peso de cada unidade queda reflectivo no apartado 3 desta programación.

Para establecer a cualificación de cada unidade didáctica teranse en conta os resultados obtidos nas diferentes probas, actividades e traballos que se realizarán ao longo do curso, así como as valoracións que se realicen de situacións de aula das que non se poden obter evidencias escritas (interaccións orais, prácticas comunicativas baseadas nos principios de convivencia democrática), para as cales se recurrirá ao emprego de rúbricas de avaliación.

Realizaranse dúas probas escritas por avaliación. A cualificación obterase por medio da valoración de cada unha das probas ademais das tarefas que se desenvolvan no curso. O alumnado obterá en todo caso un feedback do seu traballo (sexa por medio da comparación cun modelo de corrección de cada tarefa, por medio de comentarios

enfocando puntos febles e fortes, por medio de rúbrica de avaliación) que lle permita enfocar o seu proceso de mellora.

Dado que os mecanismos de cualificación se fundamentan no traballo diario, establécese un sistema de cualificación acumulativa. Dese xeito cada trimestre ofrecerá unha baremación acorde a todo o proceso de ensino aprendizaxe (dende o primeiro día ata o último do curso).

Para obter a cualificación positiva ao final do curso, o alumnado deberá acadar unha nota final igual ou superior a 4,5. A cualificación será actualizada con cada tarefa realizada. Xa que logo, as notas obtidas no primeiro e segundo trimestre só posúen un valor informativo no que se indica ao alumnado e á familia como está sendo o progreso dende o inicio de curso. En ningún caso se realizará media aritmética das notas obtidas en cada trimestre, a única válida para a cualificación final do curso será a derradeira avaliación.

Criterios de recuperación:

Non haberá probas escritas de recuperación trimestral, dado o sistema de cualificación acumulativo antes descrito. Porén, no caso de que, nos primeiros días de xuño, haxa alumnado sen visos de superar a materia, proporánselle unha serie de tarefas que permitan ao discente evidenciar mellorías en aqueles obxectivos onde teña demostrado unha competencia insuficiente tendo en conta os criterios de avaliación establecidos nesta programación didáctica.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Non hai alumnado neste curso coa materia de Lingua Castelá pendente.

6. Medidas de atención á diversidade

MEDIDAS PARA O ALUMNADO CON DIFICULTADES NA APRENDIZAXE E/OU REPETIDOR

O alumnado que presente un baixo grao de desenvolvemento da competencia lingüística en castelán recibirá un reforzo educativo, que consistirá en:

Facilitar semanalmente ó alumnado actividades de repaso e reforzo da materia (a través de fotocopias do material didáctico oportuno ou de fichas de elaboración propia), que incidan especialmente nos contidos mínimos esixibles.

Corrixir semanalmente esas actividades e devolvérllelas ós alumnos cos comentarios oportunos para que detecten os seus erros e sexan máis conscientes do seu proceso de aprendizaxe (finalmente o profesor quedará en posesión dese traballo).

Se é posible polo horario dos docentes, o profesor procurará estar dispoñible durante un recreo á semana para ofrecerlles ós alumnos a posibilidade de plantexarlle dúbidas, preguntas, ou recabar a súa axuda na realización das tarefas da materia. O profesor indicará a aula e o horario no que estará dispoñible.

Entre os obxectivos que se persiguen con ese reforzo figuran:

Obxectivo 1: Comprender discursos orais e escritos.

DIFICULTADES

ACTIVIDADES PARA SUPERALAS

*Deficiente lectura mecánica

*Ler en voz alta, con entonación e ritmo adecuados, textos de extensión reducida.

*Deficiente lectura comprensiva

*Ler textos breves en silencio primeiro e logo en voz alta, para expresar a continuación a idea principal.

*Realizar actividades de comprensión previas á lectura e durante a mesma.

*Deficiente lectura expresiva

* Ler en voz alta textos poéticos e teatrais, co ritmo, velocidade e entoación que mellor se axusten ó contido.

*Mala pronunciación

*Ler en voz alta textos alleos (poéticos especialmente) e propios.

* Realizar breves exposicións orais sobre calquera tema.

*Falta de vocabulario

- *Facer exercicios de léxico e semántica, especialmente definicións.
- *Realizar as actividades académicas coa axuda sempre dun dicionario.

Obxectivo 2: Utilizar a lingua (oral e escrita) para expresarse de forma coherente e adecuada.

DIFICULTADES

ACTIVIDADES PARA SUPERALAS

- *Escaso dominio da ortografía.
- *Realizar actividades específicas sobre acentuación, puntuación ou erros ortográficos.
- *Levar un rexistro persoal de erros ortográficos.
- *Facer exercicios específicos de lectura, escritura e ditado para a fixación visual das palabras que máis soen causar os seus erros.
- *Desorde do discurso.
- *Realizar breves exposicións orais e escritas con esquemas previos.
- *Incapacidade para adecuar o rexistro lingüístico á situación comunicativa.
- *Corrixir, por inadecuadas, as expresións vulgares e de xergas.
- *Reprimir todo tipo de insultos, tacos e frases malsoantes.
- *Dificultade para expresar pensamentos e sentimentos.
- *Contar oralmente ou por escrito historietas gráficas mudas.
- *Continuar os textos lidos, intentando imitar o seu estilo.
- *Explicar oralmente os textos literarios lidos e os recursos que conteñen.
- *Propoñer redaccións sobre aspectos cotiáns da súa vida e de carácter introspectivo e persoal.
- *Falta de adestramento no uso da linguaxe corporal.
- *Propoñer actividades con linguaxes non verbais: xestual, mímico e plástico.
- *Esixir actitudes e posturas correctas na aula.
- *Uso desmedido de ¿muletillas¿.
- *Corrixir o inicio e o desenrolo das conversacións e exposicións orais, para evitar o abuso das muletillas e os silencios que cortan a fluidez do discurso.
- *Traballar os nexos textuais.

Obxectivo 3: Utilizar a lingua para buscar, seleccionar e procesar información e para redactar textos propios do ámbito académico.

DIFICULTADES

ACTIVIDADES PARA SUPERALAS

- *Escaso manexo das fontes de información.
- *Elaborar traballos sinxelos de investigación, para que vaian afacéndose á correcta utilización das fontes de información.
- *Pouco dominio de técnicas de traballo intelectual
- *Utilizar continuamente as técnicas esenciais de aprendizaxe: subliñado, esquemas, cadros, resumos, títulos, etc.
- *Descoñecemento do manexo de dicionarios e enciclopedias.
- *Localizar e manexar diversos tipos de dicionarios e enciclopedias na biblioteca do centro.
- *Realizar actividades e xogos con dicionarios e enciclopedias.
- *Descoñecemento da utilización de Internet
- *Visita á aula de informática para aprender a utilizar os ordenadores e navegar pola rede.

Obxectivo 4: Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso.

DIFICULTADES

ACTIVIDADES PARA SUPERALAS

- *Ignorancia da terminoloxía lingüística esencial
- *Ir proporcionándolles un vocabulario dos termos lingüísticos esenciais, definidos con claridade e precisión.
- *Aprendizaxe memorístico dos conceptos gramaticais
- *Empregar un método inductivo, partindo de realidade lingüísticas concretas, para chegar, por abstracción, ós conceptos.
- *Rexeitamento da materia de lingua, cando se reduce a pura gramática

- *Equilibrar o tempo adicado ó uso da lingua, á gramática, á literatura e á lectura.
- *Perseguir o obxectivo de coñecer os mecanismos da lingua para mellorar o seu uso.

Obxectivo 5: Facer da lectura fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo.

DIFICULTADES

ACTIVIDADES PARA SUPERALAS

- *Escaso uso da lectura con finalidade lúdica
- *Dispór na aula ou na biblioteca do centro de libros atractivos adecuados á idade e intereses dos alumnos.
- *Explicar ós compañeiros os libros que máis lles gustaron.
- *Rexeitamento das grandes obras da literatura
- *Seleccionar fragmentos de textos apropiados á súa idade, capacidades e intereses.
- *Fomentar a asistencia a representacións teatrais e recitais.
- * Poñer á súa disposición coleccións e versións adecuadas á súa idade.

MEDIDAS PARA O ALUMNADO CON SOBREDOTACIÓN INTELECTUAL

Ofrecer actividades de ampliación dos contidos do currículo.

Facilitar o acceso a recursos e materiais adicionais (mesmo doutras materias do seu interese), que deben ser planificados especificamente.

Posibilitar que os alumnos asistan temporalmente a clases de Lingua Castelá e Literatura en cursos superiores, se xa dominan os contidos que se están a impartir na aula para o gran grupo.

Fomentar a súa participación activa no proceso de ensinanza-aprendizaxe e ter a oportunidade de poñer en práctica as súas habilidades.

Valorar as súas ideas creativas e orixinais.

MEDIDAS DE ATENCIÓN PARA O ALUMNADO CON TDAH

Aplicarase o protocolo marco fixado pola Consellería de Educación da Xunta de Galicia (Protocolo de consenso sobre TDAH na infancia e na adolescencia nos ámbitos educativo e sanitario), consensuando co Departamento de Orientación as adaptacións necesarias atendendo a singularidade de cada caso.

MEDIDAS DE ATENCIÓN PARA O ALUMNADO CON TEA

Aplicarase o protocolo marco fixado pola Consellería de Educación da Xunta de Galicia (Protocolo de tratamento educativo do alumnado con trastorno do espectro autista), consensuando co Departamento de Orientación as adaptacións necesarias atendendo a singularidade de cada caso.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión lectora	X			X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual		X	X	X	X			
ET.4 - Tecnoloxías da Información e a Comunicación						X		

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.5 - Emprendemento			X		X		X	
ET.6 - Educación cívica e constitucional	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 9	UD 10
ET.1 - Comprensión lectora		X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual		X
ET.4 - Tecnoloxías da Información e a Comunicación		X
ET.5 - Emprendemento	X	
ET.6 - Educación cívica e constitucional	X	X

Observacións:

Os elementos transversais que teñen o cerne na competencia comunicativa son o eixe principal dos obxectivos da materia e, xa que logo, aparecen continuamente tratadas nas nosas sesións e case que en todas as tarefas que se desenvolven trabállase, alomenos, un elemento transversal.

Do mesmo xeito, ao ser esta unha materia que busca formar cidadás e cidadáns comunicativamente eficaces e actualizados coa nova realidade tecnolóxica o espazo das TICS e da ALFIN aparecen recorrentemente presentes nas actividades planificadas.

Por último, buscamos a formación de individuos comprometidos cos valores cívicos, sociais e democráticos, implementados sobre o principio de non discriminación. Por iso, a educación cívica e constitucional verase reflectida no día a día da aula: xa sexa nos comportamentos entre iguais como na reflexión sobre textos (orais e escritos) que traten asuntos relacionados coa igualdade efectiva e real de dereitos de toda a cidadanía.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Non procede	Non procede			

Observacións:

Non hai actividades complementarias previstas neste curso

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Aprobaron máis da metade dos alumnos do grupo?
Puxéronse en marcha medidas de reforzo educativo cos alumnos con baixo rendemento académico na materia de Lingua castelá e Literatura?
Traballáronse todos os contidos previstos na programación didáctica segundo a planificación temporal da programación?
Cómpre realizar algún cambio na metodoloxía utilizada nas clases de Lingua Castelá e Literatura para espertar un maior interese dos alumnos pola materia?
Utilízanse as novas tecnoloxías e diversas fontes de información no traballo de aula na materia de Lingua castelá e Literatura?
Houbo algunha reclamación da nota na materia de Lingua castelá e Literatura por parte dos alumnos?
Realízanse probas escritas periodicamente na materia de Lingua castelá e Literatura para coñecer o grao de adquisición dos contidos e de desenvolvemento da competencia lingüística por parte dos alumnos?
Comunícanse ós titores e/ou ás familias dos alumnos os problemas graves de aprendizaxe detectados na materia de Lingua castelá e Literatura?
Celébranse as oportunas reunións do departamento e recóllense nas actas os puntos tratados e/ou acordados nesas reunións?
Hai colaboración cos outros departamentos de linguas (Lingua galega e Literatura, Inglés e Francés) para intercambiar información académica sobre os alumnos e consensuar unha terminoloxía lingüística común?

Descrición:

Para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente utilizaremos os anteriores indicadores de logro: (Respostas a escoller: si / non; sempre / con frecuencia / ás veces / rara vez / nunca).

Alguns indicadores de logro poden ir verificándose en cada trimestre; outros, polo súa banda, verifícanse ao remate do curso.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Por parte dos docentes, realizarase unha revisión e seguimento desta programación para detectar posibles desviacións e realizar as pertinentes correccións para chegar aos obxectivos planificados. Estas revisións realizaranse nas reunións de departamento da última semana de cada mes. Ditas revisións serán recollidas no libro de actas do departamento e tamén na memoria de final de curso.

As avaliacións diagnósticas serán tamén un bo instrumento de avaliación, do mesmo xeito que a cualificación por parte do alumnado e dos membros da comunidade escolar.

A memoria do anterior curso escolar é tamén unha fonte de revisión e avaliación da programación.

En cada reunión mensual, cada docente membro do Departamento deixará constancia do cumprimento e a valoración da programación establecida, e sinalará e xustificará os cambios introducidos.

POR PARTE DOS DOCENTES

Realizarase unha revisión e seguimento desta programación para detectar posibles desviacións e realizar as pertinentes correccións para chegar aos obxectivos planificados. Estas revisións realizaranse nas reunións de departamento mensuais. Ditas revisións serán recollidas no libro de actas do departamento e tamén na memoria de final de curso.

As avaliacións diagnósticas serán tamén un bo instrumento de avaliación, do mesmo xeito que a cualificación por parte do alumnado e dos membros da comunidade escolar.

A memoria do anterior curso escolar é tamén unha fonte de revisión e avaliación da programación.

En cada reunión mensual, cada docente membro do Departamento deixará constancia do cumprimento e a valoración da programación establecida, e sinalará e xustificará os cambios introducidos.

POR PARTE DOS ALUMNOS/AS

Os alumnos tamén poden valorar o proceso de ensino-aprendizaxe a través de indicadores como os seguintes, que quedarán reflectidos nunha enquisa:

*Como traballamos en clase de...?

(Resposta a escoller: Moi pouco / Pouco / Algo / Bastante / Moito)

- Entendo ao profesor cando explica?
- As explicacións parécenme interesantes?
- As explicacións parécenme amenas?
- O profesor explica só o do libro?
- O profesor usa outros recursos ademais dos libro de apuntamentos?
- Sinto que podo preguntar o que non entendo?
- Realizamos tarefas en grupo?
- Utilizamos as novas tecnoloxías na aula?

*Como son as actividades?

- As preguntas correspóndense coas explicacións?
- O profesor só pregunta o do libro?
- As actividades están claras na súa formulación?
- O profesor amosa ao alumnado un modelo de corrección das tarefas?
- As actividades, en xeral, son interesantes e participativas?
- O profesor manda demasiadas actividades?

*Como é a avaliación?

- As preguntas das probas escritas están claras?
- O que me preguntan foi explicado en clase?
- Teño tempo suficiente para contestar as preguntas?
- Fago demasiadas probas escritas?
- As notas das probas escritas serven para comprobar o que aprendín?
- As probas escritas, despois de corrixidas, revísanse e compróbanse logo na clase?
- Valórase o meu comportamento na aula, a miña actitude cara á materia e a calidade do meu traballo na casa?
- Creo que, en xeral, a valoración do meu traballo é xusta?

9. Outros apartados